

[Lundberg.]

Grundlaget for en kommende Udvikling netop i den Retning, jeg ved, den ærede Ordfører ønsker at gaa. Allerede nu kunde man gaa saa vidt, at man paa Grundlag af den 5-aarige Vurdering af Areal særskilt gennemførte en Værdistigningsskat, hvorved man ramte den Værdistigning, som er foregaaet i de 5 Aar, og som skyldtes Samfundets Udvikling. En fornuftigere Skat kunde vanskeligt findes.

Jeg skal ikke læse mere, der var nok i den Retning at pege paa; dette findes Sp. 5152 i Samlingen 1902—03, fremsat af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, og lige siden har vi støttet Grundskyldstanken og paa Rigsdagen været med til at bære den frem og ogsaa som Ministerium anvist Vejen. Det er jo Sandheden. I 1922 var vi med til under Venstres Førerskab at gennemføre den første Lov om Statsgrundskyld; i 1926 var det Minister Hauge, som paa den socialdemokratiske Regerings Vegne forelagde og fik gennemført — ikke saa langt som han havde ønsket, men saa langt, som det nu kunde naas paa det Tidspunkt — en Lov om kommunal Grundskyld, hvori der, som bekendt, ogsaa er et Afsnit, en svag Begyndelse til Paaligning af Grundværdistigningsskyld.

Det er den nuværende Regering, der har fremsat, nu paa anden Vinter, et Forslag, hvorefter man vil omlægge Ejendomsskatterne, som en Begyndelse, det ved det ærede Medlem jo, søge at lægge et Loft over Ejendomsskylden, saaledes at Bygningsværdien i Fremtiden ikke kan stige, men vi lidt efter lidt, ogsaa ved at give Kommunerne en ret udstrakt Myndighed til selv at prøve det, helt kommer bort fra Bygningsskatten.

Og det er Finansminister Bramsnæs, som har forelagt sit Forslag om Grundværdistigningsskyld. Han har ganske vist bøjet sig for de Magter, som ikke lader sig overvinde i Øjeblikket i Landstinget, saaledes at heller ikke hans Grundværdistigningsforslag var det, vi ønskede, paa ingen Maade. Og det bebrejdede det ærede Medlem Hr. Hans Hansen os; jeg havde nærmest Følelsen af den Dag, at det var en Slags Faneflugt fra vor Side. Men saadan har vi altid haft for Vane: at søge at bryde Veje, søge at gennemføre det, der kunde gennemføres, og dermed faa Principperne fastlagt i dansk Lovgivning.

Jeg synes derfor ikke, det er nogen helt retfærdig Bedømmelse af et Parti, som siden 1902, og den Gang ene af alle i den danske Rigsdag, stod fast paa at gaa over fra de gamle Hartkornsskatter, ikke

til Ejendomsskyld, men til Grundskyld og Grundstigningsskyld.

Vi tror altsaa paa Grundskyldens Berettigelse. Men vi tror ikke paa Gennemførelsen af et Forslag som dette, uden at man vil komme til at støde mange Tusind økonomisk afhængige Arbejdere ud i Haabløshed, naar man samtidig kræver, at alle andre Skatter afskaffes. Og jeg gentager: Dette Forslag anviser ikke Arbejderne Vej ud af den Udbytningsstilstand, de nu befinder sig i. Vi har jo forsøgt os med en begyndende Lovgivning i den Retning gennem Lovforslaget om Indførelse af Bedriftsraad. Det foreliggende Lovforslag berører derimod absolut ikke Arbejdernes Ret til ogsaa i den kommende Tid at blive udbyttet af Arbejdsgiverne, det indeholder intet i Retning af social Frihed for de økonomisk retsløse — derimod skal jeg om et Øjeblik pege paa, at de til Gengæld kan komme til at betale noget større Kommuneskatter — Arbejderne vil ogsaa efter dette Lovforslags Gennemførelse have Frihed til at sulte, Frihed til selv at sørge for deres Børns Undervisning, Frihed til at være med til at opretholde et Militærvæsen, som de er overbeviste Modstandere af.

Har et saadant Lovforslag i Grunden meget med Frihedspolitik at gøre? Med hvilken Ret vil Retsstaten tvinge os til at betale til et Militærvæsen, som er os saa meget imod? Med hvilken Ret bestemmer man, at man af Grundskylden vil tage Midler til det Landeværn, som maatte passe dem til den Tid? Nej, lad os faa nogle faste Rammer for, hvad de Herrer vil, saa at vi kan drøfte det.

Det er jo rigtigt nok, at lige fra Retsforbundet kom herind i Rigsdagen, har de sagt, at deres Mission ikke er at træde til med Hjælp til Arbejderne, de har deres Grundskyldsprogram, og dermed maa alt være sagt, for med dette Programs Gennemførelse vil Solen for steds skinne over Landet. Da vi i 1928 drøftede Forslaget om Hjælp til de arbejdsløse, sagde det ærede Medlem Hr. Axel Dam, at Retsforbundets Repræsentanter i Rigsdagen vilde svigte den Mission, de havde faaet af Vælgerne, hvis de stemte for Forslaget. Vi mener, sagde det ærede Medlem, at Forslaget om Overgang fra Skat til Skyld vilde være virksommere end noget andet til Afhjælpning af Arbejdsløsheden. Andet Program havde de ærede Medlemmer ikke, før der i „Det frie Blad“ kom et Vink om, at en Forklaring og en Undskyldning vistnok var nødvendig. Det skal jeg imidlertid lade ligge,